

زمان آزادی

سبک‌شناسی اوقات قرائت از منظر قرآن و عترت ع

سمیه عزیزی

www.ketab.ir

عزیزی، سمیه، ۱۳۱۳ -

زمان آزادی: سبک‌شناسی اوقات فراغت از منظر قرآن و عترت علیهم‌السلام/سمیه عزیزی.

قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ص. شابک: ۸-۴۰۴-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

فیبا / مسلسل: ۱۶۷۶ / کتابنامه: ص. ۱۶۵ - ۱۷۶.

سبک‌شناسی اوقات فراغت از منظر قرآن و عترت علیهم‌السلام.

اوقات فراغت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- Religious aspects -- Leisure

اوقات فراغت -- برنامه‌ریزی -- جنبه‌های قرآنی -- Qur'anic teaching -- Leisure -- Planning

حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر

Hozeh Elmīyeh Qom, Center management Hozeh Elmīyeh sisters, Centre Publications hajar

BP۲۳۲/۸۸ ۲۹۷/۴۶۸ ۸۹۴۰۳۶۰

زمان آزادی

سبک‌شناسی اوقات فراغت از منظر قرآن و عترت ﷺ

ناشر: مرکز نشر هاجر (ناشر تخصصی زن و خانواده)

نویسنده: سمیه عزیزی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲ ❀ شمارگان: ۳۰۰ نسخه

تعداد صفحه: ۱۸۴ / رقعی ❀ چاپخانه: زلال کوثر

شابک: ۸-۴۰۴-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸ ❀ قیمت: ۷۸/۰۰۰ تومان

نشانی: قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

در ستایش قلم، همین بس که سوره‌ای از قرآن کریم به این نام است و مطلع آن با سوگندی از پروردگار عالمیان در ارجمندی قلم آغاز می‌شود که: ﴿وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾؛ پیامبر اکرم ﷺ در تمجید کتابت می‌فرماید:

الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَ تَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلَيْهَا عِلْمٌ تَكُونُ تِلْكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ النَّارِ وَ أَغْطَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةٌ أَوْسَعَ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ؛ اگر مؤمن از دنیا برود و یک ورقه از خودش باقی بگذارد که بر آن علمی نوشته شده باشد، روز قیامت این ورقه حائل و ساتر و حاجب است بین او و بین آتش، نه تنها مانع از آتش است؛ بلکه خداوند تبارک و تعالی در عوض هر حرفی که بر آن ورقه نوشته است شهری وسیع‌تر از دنیا به اندازه هفت برابر به او اعطا می‌فرماید. (امالی، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۳۷)

آری، قلم معجزه‌ی مانای اندیشه‌هاست؛ قلم ناب، پاسدار صدق و راستی و عدالت است و قلم ناباب اگر در دست نامهربان و ناهلان بیافتد، می‌تواند عامل انحطاط و کژ روی‌ها باشد. قلم پاک مقدس و ماندگار است. مرکز نشر هاجر یکی از اهداف خویش را حمایت از نشر آثار نویسندگان متعهد، می‌داند. این ناشر، آرمان بلند خود را در تولید آثار فخیم و با حمایت از نویسندگان پرتلاش، قابل تحقق می‌داند و امید است، در پرتو قوت علمی و سلاست قلمی نویسندگان جوان در استمرار خط کتابت و دفاع از اندیشه‌های متعالی و آموزه‌های نورانی و انسان‌ساز مکتب قرآن و اهل بیت ﷺ خدمتی ارزشمند به جامعه علمی فرهنگی ارایه نماید.

مرکز نشر هاجر

ناشر تخصصی زن و خانواده

۳	سخن ناشر
۷	پیش‌گفتار
۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: کلیات
۱۳	مفهوم‌شناسی
۱۳	سبک
۱۳	سبک در لغت
۱۴	سبک در اصطلاح ادباء و صاحب‌نظران
۱۵	اوقات
۱۷	فراغت در اصطلاح مفسران
۱۹	فراغت
۲۰	اوقات فراغت
۲۱	استعمال اوقات فراغت در آیات و روایات
۲۶	تفاوت اوقات فراغت با بیکاری
۲۹	فصل دوم: اهمیت و جایگاه اوقات فراغت در قرآن و حدیث
۲۹	ارزش وقت و پرهیز از غفلت
۳۵	مصادیق عملی بهره‌مندی از اوقات فراغت
۴۱	توجه اسلام به جهت‌گیری عملی انسان
۴۴	اوقات فراغت، زمینه‌ساز تکامل انسان
۴۵	آثار استفاده‌ی صحیح از اوقات فراغت
۴۶	رشد و شکوفایی استعدادها
۵۰	تجدید قوا و ایجاد نشاط
۵۲	بروز خلاقیت و تولید آثار
۵۵	پیامدهای استفاده‌ی نادرست از اوقات فراغت
۵۵	توقف رشد و بالندگی
۵۸	فتنه و فساد
۵۹	رکود فکری
۶۱	مشکلات خانوادگی

۶۳ فصل سوم: شاخص‌ها و سطوح اوقات فراغت
۶۳ شاخص‌ها و ویژگی‌های اوقات فراغت مطلوب
۶۴ در چارچوب قوانین شرع «مشروع»
۶۷ هدفمند و عقلانی «معقول»
۶۹ تقویت‌کننده‌ی بُعد جسمانی و روحانی «مقبول»
۷۱ سطوح مختلف اوقات فراغت
۷۱ اوقات فراغت فعال
۷۳ اوقات فراغت غیرفعال «انفعالی»
۷۵ خلأ فراغت

فصل چهارم: اصول و سبک گذراندن اوقات فراغت در اسلام

۸۱ اصول گذراندن اوقات فراغت در اسلام
۸۲ خدامحوری
۸۴ تناسب با علایق
۸۶ تناسب با استعداد و توانایی
۸۸ در راستای خودشکوفایی
۹۰ برنامه‌ریزی اجتماعی
۹۲ مدیریت زمان
۹۳ سبک گذراندن اوقات فراغت در آیات و روایات
۹۴ سبک گذراندن اوقات فراغت در بُعد معنوی
۹۶ تفکر در خلقت و عظمت خداوند
۹۸ قرائت قرآن
۱۰۰ ادای نوافل
۱۰۳ انس با اهل بیت <small>علیهم‌السلام</small>
۱۰۶ مرگ اندیشی
۱۰۹ محاسبه‌ی نفس

پیش‌گفتار

تقرب به خالق هستی عالی‌ترین هدف انسان در حیات دنیوی است. راهی برای رسیدن به این هدف عالی نیست جز اینکه از عمری که در اختیار بشر قرار داده شده، برای رسیدن به قرب الهی بهره گرفت. بی‌گمان اوقات عمر بشر با پهنه پر پیچ و خم و پر از راز و رمز همراه است. در این میان گهگاه فرصتی دست خواهد داد که فارغ از مشغله‌های اجباری و اجتناب‌ناپذیر روزگار، به کارهایی پردازیم که مسیر رسیدن به تقرب الی الله را تسهیل نماید. فراغت حاصل از اتمام هر کاری بهترین فرصت برای تکامل معنوی بشر است؛ به همین دلیل این اوقات مورد توجه ویژه‌ی قرآن کریم می‌باشند.

دقت و توجه در معارف دین، نشان می‌دهد که متون دینی آموزه‌های کارآمدی جهت گذران فراغت دارند که متأسفانه در رفتار متدینان و زندگی دینداران فقدان یا کمبود بهره‌مندی لازم از این اوقات گرانبمایه محسوس است و در زندگی غیرمتدینین به وفور دیده شده که از این اوقات ارزشمند برای حضور در پارتی‌ها، مجالس لهو و لعب، چرخیدن بدون قصد و هدف در بازار و خیابان‌ها، سرگرم شدن با فضای مجازی و بازی‌های دیجیتالی مفسده‌انگیز و روابط نامشروع و غیره سوء استفاده می‌نمایند. از این رو به جهت نیازی که در این قلمرو احساس شد، طرح پژوهش در این موضوع، آماده و به اجرا گذاشته شد.

آنچه در این اثر پیش‌روی شما است، نگارشی کاربردی از پژوهش یاد شده

است که برای استفاده عموم مردم، تدوین شده است. ادعا نمی‌شود که این بررسی، همه آموزه‌های دین در این گستره را شناسایی کرده و پژوهشی بی‌کم و کاست بوده، اما با این حال نمی‌توان انکار کرد که یافته‌های این پژوهش به عنوان آسانترین و مفیدترین راهکارها برای گذران فراغت، فراتر از انتظار بود.

به مصداق کلام «من لم یشکر المنعم من المخلوقین لم یشکر الله عزوجل» از مدیریت محتوایی مرکز نشر هاجر، حمایت‌ها و تشویق‌های سازنده حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر ایمانی، سعه‌ی صدر و رهنمودهای دلسوزانه استاد ارجمند سرکار خانم دکتر زیلااسدی، مسئولین محترم مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران استعان لرستان و مرکز تخصصی زینبیه علیها السلام خصوصاً معاونت محترم پژوهش سرکار خانم فرزانه و صبوری و یاری همسر و فرزند عزیزم کمال تشکر و قدردانی را دارم.

سمیه عزیزی